

T1. Miksi valuuttakurssin taso on tärkeä asia jokaisen maan taloudelle?

- Valuuttakurssia pyritään pitämään vakaalla tasolla, koska siten talous pysyy mahdollisimman vakaana ilman häiriöitä. Ulkomaankauppa voi kehittyä tasaisen ennustettavasti ja maan elintaso kehittyä suotuisasti.
- Valuuttakurssin aleneminen vaikuttaa esimerkiksi teollisuuden tuotannon kasvuun, koska vienti alkaa vetää aikaisempaa paremmin. Vastaavasti valuuttakurssin nousu kääntää teollisuustuotannon laskusuuntaan.
- Valuuttakurssin aleneminen toisaalta lisää valuuttamääräisen velan korkokuluja.
- Jokaisen kansantalouden rakenne vaikuttaa siihen, onko valuutan heikkoudesta vai vahvuudesta sille hyötyä. Ne maat, jotka vievät paljon (esim. Suomi), hyötyvät heikosta valuutasta. Tuonnista riippuvaiset maat (esim. Japani) hyötyvät vahvasta valuutasta.

T2. Euron ulkoinen arvo heikkeni eilen 10 prosenttia. Pohdi, miten se vaikutti

a) suomalaiseen vientiyritykseen, jonka päämarkkinat ovat Isossa-Britanniassa

- Vientiyritys hyötyy euron heikkenemisestä, koska sen tuotteiden hinta laski 10 prosenttia aikaisempaan verrattuna.

b) suomalaiseen turistiin matkalla New Yorkiin

- Jos turisti vaihtoi euroja dollareihin ennen euron 10 prosentin heikentymistä, tilanne on hyvä, mutta jos hän vaihtaa valuuttaa vasta perillä New Yorkissa, hän joutuu maksamaan siitä sen 10 prosenttia enemmän. Myös kaikki luottokorttistokset tulevat kalliimmiksi, koska ne muunnetaan dollareista euroiksi kallistuneen kurssin mukaan.

c) Lapin joulumatkailubisnekseen

- Euroalueelta tuleviin turisteihin euron arvon heikentyminen tai kallistuminen ei vaikuta mitenkään. Sen sijaan euroalueen ulkopuolelta, esimerkiksi Ruotsista tai Venäjältä, tulevat turistit hyötyvät euron heikentymisestä – entistä halvempi Lappi voi lisätä houkutustaan ja turistien määrä lisääntyä.

d) Suomen ja Saksan väliseen lauttaliikenteeseen

- Vaikutuksia voi olla vaikea havaita mitenkään, koska sekä Suomi että Saksa kuuluvat euroalueeseen. Toki laivojen polttoainekustannukset nousevat, sillä polttoaineiden hinnat määritellään dollareissa.

e) koko Suomen kansantalouteen

- Suomi on hyvin vientivetoinen kansantalous, joten vaikutukset ovat pääosin myönteisiä, koska vienti hyötyy euron heikentymisestä. Suomen työllisyys voi kohentua ja bruttokansantuote kasvaa. Euroalueen ulkopuolelta tuotavien hyödykkeiden hinnan nousulla on kielteinen vaikutus, koska varsinkin teollisuus tarvitsee paljon tuontiraakaaineita.

☐ Euroalueen ulkopuolisten lainojen korkokulut kasvavat

T3. Perustele väitteet:

a) Kun keskuspankki nostaa ohjauskorkoaan, rahamarkkinat kiristyvät.

- Ohjauskoron nosto vaikuttaa rahamarkkina- eli viitekorkojen nousuun, mikä tekee lainaamisen kalliimmaksi, joten voidaan sanoa, että rahamarkkinat kiristyvät

b) Keskuspankki voi vaikuttaa liikkeellä olevan rahan määrään avomarkkina-operaatioilla ja vähimmäisvaranto-järjestelmällä.

- Avomarkkinaoperaatioilla keskuspankki ohjaa rahamarkkinakorkoja eli euriboreja. Jos keskuspankki kiristää rahamarkkinoita, se myy sijoittajille (pankeille) sijoitustodistuksia ja arvo-papereita, jolloin se ikään kuin kerää rahaa pois markkinoilta ja rahan määrä vähenee. Jos keskuspankki keventää rahamarkkinoita, se menettelee päinvastaisesti kuin edellä ja rahan määrä kasvaa.
- Vähimmäisvarantojärjestelmä toimii niin, että pankkien on talletettava tietty osa talletustileille kertyneistä varoistaan kansallisiin keskuspankkeihin. Mitä enemmän vähimmäisvarantoon pitää tallettaa, sitä vähemmän pankit voivat lainata rahoja asiakkailleen, joten rahan määrä vähenee. Jos keskuspankki palauttaa talletuksia pankeille, rahamarkkinat kevenevät ja rahan määrä kasvaa